HET BESTUUR IN DE NAAMLOZE VENNOOTSCHAP (NV)

written by Ruben Brosens | januari 23, 2024

Het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen voorziet drie vormen van bestuur in de naamloze vennootschap: het monistisch bestuur, het duaal bestuur en de enige bestuurder.

Voor de inwerkingtreding van het huidig WVV werd de NV bestuurd door de raad van bestuur. Het monistisch bestuur met een collegiaal bestuursorgaan bestond dus al. De raad van bestuur kon eventueel een directiecomité oprichten. Die duale structuur is nu ook expliciet in de wet opgenomen en aangepast.

Wat nieuw is, is dat de NV net zoals de BV en CV door één enkele bestuurder kan worden geleid.

1. Monistisch bestuur

De eerste bestuursvorm is het monistisch bestuur. Deze vorm geldt als de standaard als men in de statuten niet voor één van de twee andere vormen kiest. Hierbij wordt de NV bestuurd door de raad van bestuur. Dat is een collegiaal bestuursorgaan met minstens drie leden, die natuurlijke of rechtspersonen kunnen zijn. Heeft de NV minder dan drie aandeelhouders, dan mag de raad van bestuur ook uit twee personen bestaan. Bestuurders kunnen in hun hoedanigheid

van bestuurder niet door een arbeidsovereenkomst met de vennootschap verbonden zijn.

De algemene vergadering kan het mandaat van elke bestuurder eender wanneer en zonder motivering met onmiddellijke ingang beëindigen. Ze kan hier ook een einddatum of vertrekvergoeding aan koppelen, behalve als de statuten dit verbieden. De statuten kunnen evenwel een opzegtermijn of vertrekvergoeding bepalen. Als de beëindiging van het mandaat om wettige redenen gebeurt, dan mag de algemene vergadering die termijn en vergoeding negeren.

De bestuurder kan ook zelf ontslag nemen door hiervan kennis te geven aan de vennootschap. Op verzoek van de vennootschap moet de ontslagnemende bestuurder in functie blijven tot ze redelijkerwijs een vervanger kan voorzien.

In de statuten kan u de vertegenwoordigingsbevoegdheid beperken. De kwantitatieve of kwalitatieve beperkingen hebben uitsluitend interne uitwerking. Alleen eenhandtekenings- of meerhandtekeningsclausules zijn tegenstelbaar aan derden indien deze behoorlijk openbaar zijn gemaakt. In dit geval worden zij dus geacht het bestaan en de gevolgen van deze beperkingen te kennen.

2. Duaal bestuur

Een tweede mogelijke bestuursvorm is het duaal bestuur, wat interessant is wanneer een deel van de bestuurders zich niet voltijds inlaten met het dagelijks reilen en zeilen van de vennootschap. Onder deze vorm voeren de raad van toezicht en de directieraad samen het bestuur. Beiden zijn collegiale organen die uit minstens drie leden moeten bestaan. Hun leden mogen niet overlappen.

Het WVV kent aan beide organen specifieke bevoegdheden toe.

3.1 Raad van toezicht

De raad van toezicht is bevoegd voor het algemeen beleid en de strategie van de vennootschap, de redactie van alle bestuursverslagen, en voor alle handelingen die de wet specifiek aan de raad van bestuur opdraagt in een monistisch bestuur. Bijvoorbeeld, de bijeenroeping van de algemene vergadering en bepaling van haar agenda, de vaststelling van de jaarrekening, de opstelling van het jaarverslag, het gebruik van het toegestane kapitaal, en de in- en verkoop van eigen aandelen en financiële steunverlening.

De raad van toezicht houdt ook toezicht op de directieraad. Ze is bevoegd om leden van de directieraad te benoemen en ontslaan. Leden van de raad van toezicht worden zelf benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders.

3.2 Directieraad

De directieraad oefent alle bestuursbevoegdheden uit inzake het operationeel bestuur die niet specifiek aan de raad van toezicht zijn voorbehouden. Ze heeft dus de zogenaamde 'residuaire bevoegdheid'. De statuten kunnen de bevoegdheden van de directieraad desgewenst beperken. Deze beperkingen en de onderlinge taakverdeling zijn niet tegenwerpelijk aan derden.

Voor de uitoefening van hun bevoegdheden zijn de raad van toezicht en de directieraad vertegenwoordigingsbevoegd. Ook deze bevoegdheden kunnen statutair worden beperkt, al zijn deze beperkingen ook niet tegenwerpelijk aan derden.

Vroeger mochten bestuurders lid zijn van beide organen en waren de bevoegdheden eerder concurrerend dan exclusief. In het WVV is overlap van leden noch bevoegdheden mogelijk, en werd dan ook voorzien in duidelijkheid omtrent de exclusiviteit van de bevoegdheden.

3. Enige bestuurder

Een volledig nieuw bestuursmodel in de NV is dat van de enige bestuurder. Deze kan een natuurlijke- of rechtspersoon zijn. De enige bestuurder kan zelf ook een NV met een collegiaal bestuursorgaan zijn, monistisch of duaal. Als de NV beursgenoteerd is, of wanneer een wettelijke bepaling dat vereist, moet de enige bestuurder sowieso een NV zijn met een collegiaal bestuur.

De statuten kunnen bepalen dat de enige bestuurder hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijk is voor de verbintenissen van de vennootschap. De voorafgaandelijke veroordeling van de vennootschap is evenwel vereist alvorens de enige bestuurder kan veroordeeld worden.

De statuten kunnen behoorlijk veel macht en bescherming aan de enige bestuurder toekennen. Zo kan bepaald worden dat zijn instemming vereist is voor elke wijziging van de statuten, uitkering aan de aandeelhouders, of zijn eigen ontslag. De algemene vergadering kan echter wel steeds zijn mandaat beëindigen zonder zijn instemming omwille van wettige redenen, indien zij hiertoe besluit conform de aanwezigheids- en meerderheidsvereisten voor een statutenwijziging.

4. Dagelijks bestuur

In de drie bestuursvormen kan men bijkomend voorzien in een orgaan van dagelijks bestuur.

Het bestuursorgaan draagt het dagelijks bestuur, en de vertegenwoordiging ervan, op aan een of meer personen, die alleen, gezamenlijk of als college optreden. Het bestuursorgaan dat het orgaan van dagelijks bestuur aanstelt, houdt ook toezicht op dit orgaan.

Het dagelijks bestuur omvat alle handelingen en beslissingen omtrent de behoeften van het dagelijks leven van de vennootschap, of die de tussenkomst van de raad van bestuur, enige bestuurder of directieraad niet rechtvaardigen. Deze formulering is in het WVV niet cumulatief, in tegenstelling tot de definitie die het Hof van Cassatie levert in haar rechtspraak.

Voor handelingen die het dagelijks bestuur overstijgen, kan het orgaan van dagelijks bestuur niet bevoegd zijn. Wettelijke of statutaire bevoegdheden die aan de raad van toezicht en de directieraad toekomen, zijn immers exclusief.

De bevoegdheid van het dagelijks bestuur is een gedelegeerde bevoegdheid. Dat betekent dat het bestuursorgaan mee bevoegd blijft voor de materies van het dagelijks bestuur, maar de werking van de vennootschap niet mag verstoren.

5. Besluit

Het WVV voorziet dus in drie verscheiden vormen van bestuursorgaan in de NV.

De keuze voor een monistisch of duaal bestuur, of één enkele bestuurder, hangt af van de noden van uw vennootschap.

Als u daar verdere begeleiding in zou wensen, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen via e-mail naar joost.peeters@studio-legale.com of telefonisch op het nummer 03/216.70.70

Juridische Bronnen

Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, *BS* 4 april 2019.

Parl.St. Kamer 2017-18, nr. 3119/001, 238.

BRAECKMANS, H. en HOUBEN, R., *Handboek vennootschapsrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2020, 975 p.

DE GEYTER, S., DE POORTER, I. en LEROUX, E., *Bestuur in de NV*, Antwerpen, Intersentia, 2022, 268 p.